



07.08.2017

Asia/6

§ 729

Valtuutettu Mika Raatikaisen aloite helsinkiläisten pisteytyksestä kaupungin vuokra-asuntojonossa

HEL 2017-001312 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti katsoa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

1 Raatikainen Mika ym. valtuustoaloite kvsto 1.2.2017 asia 51

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Mika Raatikainen ja kuusi muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että helsinkiläisyydestä saisi lisäpisteitä vuokra-asuntojonossa, jotta turvattaisiin helsinkiläisten pienituloisten ja asunnottomien asunnon saanti.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus antaa vastauksen aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähemmän kuin 15 valtuutettua.

Entinen asuntolautakunta viittaa lausunnossaan 11.5.2017 perustuslain 19.4 §:ään, jonka mukaan julkisen vallan tehtävänä on edistää jokaisen oikeutta asuntoon ja tukea asumisen omatoimista järjestämistä. Eräitä erityislaeissa säädettyjä ryhmiä lukuun ottamatta oikeutta asuntoon ei ole säädetty jokaiselle kuuluvana ehdottomana, subjektiivisena oikeutena.



Helsingin kaupungin välittämistä vuokra-asunnoista valtaosa on valtion rahoitustuella rakennettuja vuokra-asuntoja, joiden asukasvalinnan perusteet on säädetty laissa ja sen nojalla annetussa asetuksessa.

Arava- ja korkotukivuokra-asuntojen asukasvalinnasta säädetään aravarajoituslain (1190/1993) 4a-4c §:ssä, vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeustalolainojen korkotuesta annetun lain (604/2001) 11 a-11 c §:ssä sekä valtioneuvoston asetuksessa asukkaiden valinnasta arava- ja korkotukivuokra-asuntoihin (166/2008).

Aravarajoituslain 4 a §:n sekä vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeustalolainojen korkotuesta annetun lain 11 a-11 c §:n mukaan asukasvalinnan tavoitteena on, että aravavuokra-asunnot osoitetaan vuokra-asuntoa eniten tarvitseville ruokakunnille. Samalla pyritään vuokratalon monipuoliseen asukasrakenteeseen ja sosiaalisesti tasapainoiseen asuinalueeseen.

Asukkaiden valinnan aravavuokra-asuntoihin tulee aravarajoituslain 4 b §:n sekä vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeustalolainojen korkotuesta annetun lain (604/2001) 11 a-11 c §:n mukaan perustua sosiaaliseen tarkoituksenmukaisuuteen ja taloudelliseen tarpeeseen. Asukkaaksi valittaessa on otettava huomioon hakijaruokakunnan asunnontarve, varallisuus ja tulot (asukasvalintaperusteet). Asukasvalinnassa etusijalle on asetettava asunnottomat ja muut kiireellisimmässä asunnon tarpeessa olevat, vähävaraisimmat ja pienituloisimmat hakijaruokakunnat.

Kuntalaisuus voidaan huomioida vain kunnan tosiasiallisessa määräysvallassa olevien aravavuokra-asuntojen asukasvalinnassa. Tällöinkin kuntalaisuus voi olla asukasvalintaan vaikuttava tekijä ainoastaan silloin, kun hakijoiden välille ei saada eroa muun vertailun perusteella.

Suomen perustuslain (731/1999) 6 §:n 2 momentin mukaan ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella ja perustuslain 9 §:n 1 momentin mukaan Suomen kansalaisella ja maassa laillisesti oleskelevalla ulkomaalaisella on vapaus liikkua maassa ja valita asuinpaikkansa. Myös yhdenvertaisuuslaki (21/2004) kieltää syrjinnän. Lain 8 §:n mukaan ketään ei saa syrjiä iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Syrjintä on kielletty riippumatta siitä, perustuuko se henkilöä itseään vai jotakuta toista koskevaan tosiseikkaan tai olemukseen.



Päätöksenteossa yhdenvertaisuusäännökset tulee sovittaa yhteen kunnan itsehallintoa koskevien säännösten kanssa. Kunnan jäseniä on kohdeltava yhdenvertaisesti eikä heitä saa ilman hyväksyttävää syytä asettaa keskenään eriarvoiseen asemaan. Sallitut hakijoiden erottelun perusteet on tyhjentävästi säädetty aravarajoituslaissa, vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeustalolainojen korkotuesta annetun laissa sekä niiden nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa. Säännöksissä mainittuihin asukasvalintaperusteisiin ei sisälly kunnassa asumisen pituus eikä työ- tai opiskelupaikan sijainti.

Edellä mainituilla perusteilla pisteytysjärjestelmää, joka antaisi helsinkiläisyydestä tai pidemmästä Helsingissä oleskelusta lisäpisteitä asunonhakijoiden keskinäisessä vertailussa ei voida ottaa käyttöön.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

1 Raatikainen Mika ym. valtuustoaloite kvsto 1.2.2017 asia 51

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Asuntolautakunta 11.05.2017 § 23

HEL 2017-001312 T 00 00 03

Lausunto

Asuntolautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle:

Perustuslain 19.4 §:n mukaan julkisen vallan tehtävänä on edistää jokaisen oikeutta asuntoon ja tukea asumisen omatoimista järjestämistä. Tätä tehtäväänsä julkinen valta toteuttaa kehittämällä asunto-oloja erilaisin tukitoimin. Laissa asunto-olojen kehittämistä (919/1985) mainitaan kyseisinä tukitoiminä muun muassa lainojen, korkotukien ja avustuksien myöntäminen julkisista varoista asuntojen rakentamista varten. Eräitä erityislaeissa säädettyjä ryhmiä lukuun ottamatta oikeutta asuntoon ei ole säädetty jokaiselle kuuluvana ehdottomana, subjektiivisena



oikeutena. Subjekttiivinen oikeus asuntoon on vain mm. lastensuojelun tarpeessa olevilla, vaikeavammaisilla ja eräissä tapauksissa myös mielenterveyspotilailla.

Helsingin kaupungin välittämistä vuokra-asunnoista valtaosa on valtion rahoitustuella rakennettuja vuokra-asuntoja, joiden asukasvalinnan perusteet on säädetty laissa ja sen nojalla annetussa asetuksessa.

Arava- ja korkotukivuokra-asuntojen asukasvalinnasta säädetään aravarajoituslain (1190/1993) 4a-4c §:ssä, vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeustalolainojen korkotuesta annetun lain (604/2001) 11 a-11 c §:ssä sekä valtioneuvoston asetuksessa asukkaiden valinnasta arava- ja korkotukivuokra-asuntoihin (166/2008).

Aravarajoituslain 4 a §:n ja vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeustalolainojen korkotuesta annetun lain 11 a-11 c §:n mukaan asukasvalinnan tavoitteena on, että aravavuokra-asunnot osoitetaan vuokra-asuntoa eniten tarvitseville ruokakunnille ja samalla pyritään vuokratalon monipuoliseen asukasrakenteeseen ja sosiaalisesti tasapainoiseen asuinalueeseen.

Asukkaiden valinnan aravavuokra-asuntoihin tulee aravarajoituslain 4 b §:n ja vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeustalolainojen korkotuesta annetun lain (604/2001) 11 a-11 c §:n mukaan perustua sosiaaliseen tarkoituksenmukaisuuteen ja taloudelliseen tarpeeseen. Asukkaaksi valittaessa on otettava huomioon hakijaruokakunnan asunnontarve, varallisuus ja tulot (asukasvalintaperusteet). Asukasvalinnassa etusijalle on asetettava asunnottomat ja muut kiireellisimmässä asunnon tarpeessa olevat, vähävaraisimmat ja pienituloisimmat hakijaruokakunnat.

Kuntalaisuus voidaan huomioida vain kunnan tosiasiallisessa määräysvallassa olevien aravavuokra-asuntojen asukasvalinnassa. Tällöinkin kuntalaisuus voi olla asukasvalintaan vaikuttava tekijä ainoastaan silloin, kun hakijoiden välille ei saada eroa muun vertailun perusteella.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin asukasvalintaperusteista ja etusijajärjestykseen asettamisesta.

Suomen perustuslain (731/1999) 6 §:n mukaan ketään ei saa 6 § 2 momentin mukaan ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella ja perustuslain 9 §:n 1 momentin mukaan Suomen kansalaisella ja maassa laillisesti oleskelevalla ulkomaalaisella on vapaus liikkua maassa ja valita asuinpaikkansa.



Myös yhdenvertaisuuslaki (21/2004) kieltää syrjinnän. Lain 8 §:n mukaan ketään ei saa syrjiä iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Syrjintä on kielletty riippumatta siitä, perustuuko se henkilöä itseään vai jotakuta toista koskevaan tosiseikkaan tai oletukseen.

Päätöksenteossa yhdenvertaisuusäännökset tulee sovittaa yhteen kunnan itsehallintoa koskevien säännösten kanssa. Kunnan jäseniä on kohdeltava yhdenvertaisesti eikä heitä saa ilman hyväksyttävää syytä asettaa keskenään eriarvoiseen asemaan. Sallitut hakijoiden erottelun perusteet on tyhjentävästi säädetty aravarajoituslaissa, vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeustalolainojen korkotuesta annetun laissa ja niiden nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa. Säännöksissä mainittuihin asukasvalintaperusteisiin ei sisälly kunnassa asumisen pituus eikä työ- tai opiskelupaikan sijainti.

Edellä mainituilla perusteilla lautakunta toteaa, että sellaista pisteytysjärjestelmää, joka antaisi helsinkiläisyydestä tai pidemmästä Helsingissä oleskelusta lisäpisteitä asunnonhakijoiden keskinäisessä vertailussa ei voida ottaa käyttöön.

Esittelijä

osastopäällikkö
Markku Leijo

Lisätiedot

Marjaana Santala, lakimies, puhelin: 310 34108
marjaana.santala(a)hel.fi
Markku Leijo, osastopäällikkö, puhelin: 310 34159
markku.leijo(a)hel.fi